

**Správa habilitačnej komisie
vo veci návrhu udeliť
Mgr. Svetlane Žeňuchovej, PhD.
titul docent v odbore
habilitačného konania a inauguračného konania
slovanské jazyky a literatúry**

V súlade s § 30, ods. 1, písmena f) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor habilitačná komisia v zložení Prof. PhDr. Natália Meselmi, CSc. (predsedníčka), Prof. Mariyana Petrova Tsibranska-Kostova, Dr.Sc. (členka), Doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc. (členka) schválená Vedeckou radou Filozofickej fakulty UKF v Nitre dňa 22. januára 2026, preskúmala materiály požadované na vymenovanie Mgr. Svetlany Žeňuchovej, PhD. za docenta a dospela k týmto záverom:

1) V súvislosti s habilitačným konaním boli komisii predložené všetky požadované doklady (žiadosť o otvorenie habilitačného konania, habilitačná práca v štyroch vyhotoveniach, profesijný životopis, osvedčená kópia dokladu o vysokoškolskom vzdelaní druhého stupňa, osvedčená kópia dokladu o vysokoškolskom vzdelaní tretieho stupňa, prehľad pedagogickej činnosti na vysokej škole a prehľad dosiahnutých výsledkov v tejto činnosti vrátane potvrdenia o pedagogickej praxi, zoznam pôvodných publikovaných vedeckých prác, odborných prác a umeleckých prác, učebníc, učebných textov, prehľad riešených výskumných úloh, realizovaných technických projektov alebo umeleckých projektov, patentov a autorských osvedčení, vynálezov a technických diel, prehľad preukázateľných citácií a ohlasov na vedecké práce, odborné práce, umelecké práce alebo umeleckú tvorbu, prehľad prednášok a prednáškových pobytov doma a v zahraničí). Všetky doklady zodpovedajú stanoveným predpisom.

2) Mgr. Svetlana Žeňuchová, PhD. vo svojej prednáške na tému: *Rukopisné pramene ako východisko pre poznávanie interkultúrnych vzťahov* upriamuje pozornosť na cyrilské rukopisné pramene slovenskej proveniencie, ktoré dokumentujú prepojenosť latinskej,

byzantsko-slovanskej i protestantskej tradície a môžu slúžiť ako východisko pre ďalší výskum interkultúrnych a interkonfesionálnych vzťahov v karpatskom priestore. Predmetom jej analýzy sú najmä texty poučných evanjelií, ktoré patria k cyrilským neliturgickým textom nábožensko-vzdelávacej povahy sprostredkujúcim liturgický a biblický obsah ľudovému recipientovi. Ako uvádza habilitantka, tieto texty sú charakteristické žánrovou rôznorodosťou a kombinujú kánonické, apokryfné a ľudové motívy, čo umožňuje sledovať tak rozvoj náboženského myslenia, ako aj interkonfesionálne vplyvy, ktorých ukážky habilitantka predviedla vo svojej prednáške. Patrí k nim najmä výskyt protestantských a katolíckych prvkov v cyrilských textoch vytváraných pre gréckokatolíkov i pravoslávnych (napr. úvahy o očistci, ktorý v pravoslávnom kánone absentuje), ako aj migrácia apokryfných motívov z pravoslávneho prostredia. Zdôraznila pritom, že práve tieto explicitné dôkazy vzájomných vplyvov vyvracajú stereotypnú predstavu o izolovanom vývine jednotlivých konfesionálnych tradícií. Na ukážkach z rukopisov znázornila, že tieto cyrilské texty vznikali pod vplyvom Reformácie. Záverom habilitantka podotkla dôležitosť sprístupňovania cyrilských rukopisných textov širokej odbornej verejnosti, čo zvyšuje jej povedomie o rozmanitosti slovenského kultúrneho prostredia a poskytuje cenný pramenný materiál pre výskum migrujúcich motívov, náboženskej polemiky a mnohých ďalších oblastí.

Do diskusie sa zapojili doc. Brtáňová, prof. Krno, prof. Meselmi. Prof. Krno poprosil habilitantku o vyjadrenie k hypotetickej možnosti vplyvu cyrilských rukopisných prameňov na vývoj národnostného povedomia, ktorú dal do súvislosti s významom Kráľovédvorského a Zelenohorského rukopisov pre české národné obrodienie napriek ich odhaleniu ako falzifikátov, ktoré vyprodukoval Václav Hanka. Dr. Žeňuchová uviedla, že svedectvá tohto druhu vo vzťahu k skúmaným textom absentujú. Ďalšie položené otázky sa týkali možnosti vplyvu písaných cyrilských textov na ústny prejav kňazov byzantského rítu, zásad prepisovania rukopisných prameňov a používanej terminológie.

3) Všetci posudzovatelia habilitačnej práce (**Prof. Mgr. Anna Petříková, PhD., Doc. PhDr. Eva Hrdinová, Ph.D., Dr. hab. Jan Stradomski, prof. UJ**) vo svojich recenzných posudkoch navrhli po úspešnej obhajobe udeliť Mgr. Svetlane Žeňuchovej, PhD. vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania slovanské jazyky a literatúry.

Diskusia k habilitačnej práci na tému: **Vydávanie cyrilských prameňov – stereotyp alebo inovácia pri súčasnom poznávaní kultúrnej identity** sa zameriavala najmä na problematiku spracovania rukopisných prameňov, prenosu motívov z ľudovej naratívnej tradície, v neposlednom rade taktiež významu rukopisných prameňov pre etnologický a geografický výskum. Niektorí diskutujúci sa zapojili aj s viacerými otázkami a násobne. Stredobodom pozornosti boli spôsoby poznávania kultúrnej identity, nevyhnutnosť odbúrania existujúcich stereotypov izolovaného vývoja náboženských tradícií, ako aj dôležitosť ich výskumu práve v tej kontaktnej multikultúrnej zóne, ktorou je Karpatský región. Viacerí diskutujúci podotkli historickú a súčasnú úlohu Nitry ako cyrilo-metodského centra. Zdôraznili nadväznosť rukopisných prameňov 16. – 18. stor. na staršiu cyrilskú tradíciu, ktorá vďaka nim nadobudla nový život. Konštatovalo sa, že konkrétne pramene sú najlepším zdrojom pre uplatnenie axiologických metód. Aktívny záujem vzbudili aj samotné pramenné texty: diskutujúci sa zhodli v tom, že skúmané cyrilské rukopisy aj napriek cielenej vernakularizácii nie sú primitívne a navyše svedčia o rozvoji gramotnosti.

Do diskusie sa zapojili prof. Petříková, prof. Žeňuch, prof. Meselmi, doc. Brtáňová, prof. Krno, prof. Muránska, prof. Tsibranska-Kostova. Všetci diskutujúci podporili aktuálnosť výskumu cyrilských rukopisných prameňov na Slovensku a veľmi pozitívne zhodnotili prínos habilitantky do tejto oblasti. Ocenili najmä snahu o komentované tzv. diplomatické (bez zásahov do textu) vydávanie cyrilských rukopisov dokumentujúcich kultúrne prieniky rôznych etníc a konfesií v karpatskom regióne, čo je potrebné nielen pre filologický výskum, ale aj pre zachovanie tohto rukopisného dedičstva.

Predseda:

Prof. PhDr. Natália Meselmi, CSc., v.r.

Členovia:

Prof. Mariyana Petrova Tsibranska-Kostova, Dr.Sc., v.r.

Doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc., v.r.

Stanovisko
habilitačnej komisie k habilitačnému konaniu
Mgr. Svetlany Žeňuchovej, PhD.

Habilitačná komisia, schválená Vedeckou radou Filozofickej fakulty UKF v Nitre dňa 22. januára 2026 uznesením VR FF UKF č. 1/2026, v zložení:

Predseda:

Prof. PhDr. Natália Meselmi, CSc.

Členovia:

Prof. Mariyana Petrova Tsibranska-Kostova, Dr.Sc.

Doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

v súlade s platnými predpismi Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (§1 ods. 2 Vyhlášky č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor) preskúmala predložené habilitačné materiály Mgr. Svetlany Žeňuchovej, PhD.

- žiadosť o otvorenie habilitačného konania,
- habilitačnú prácu v štyroch vyhotoveniach,
- profesijný životopis,
- osvedčené kópie dokladov:
  - o vysokoškolskom vzdelaní druhého stupňa,
  - o vysokoškolskom vzdelaní tretieho stupňa,
- prehľad pedagogickej činnosti na vysokej škole a prehľad dosiahnutých výsledkov v tejto činnosti vrátane potvrdenia o pedagogickej praxi,
- zoznam pôvodných publikovaných vedeckých prác, odborných prác a umeleckých prác, učebníc, učebných textov, prehľad riešených výskumných úloh, realizovaných technických projektov alebo umeleckých projektov, patentov a autorských osvedčení, vynálezov a technických diel, prehľad preukázateľných citácií a ohlasov na vedecké práce, odborné práce, umelecké práce alebo umeleckú tvorbu, prehľad prednášok a prednáškových pobytov doma a v zahraničí

Po preštudovaní osobných materiálov, vypočutí habilitačnej prednášky a obhajoby habilitačnej práce, ako aj po zhodnotení doterajšej vedecko-pedagogickej činnosti habilitantky, komisia konštatovala, že splnila všetky kritériá a podmienky stanovené pre habilitačné konanie na FF UKF v Nitre, a preto odporúča Vedeckej rade Filozofickej fakulty UKF v Nitre udeliť uchádzačke titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania slovanské jazyky a literatúry.

V Nitre 5. mája 2026

Predseda:

Prof. PhDr. Natália Meselmi, CSc., v.r.

Členovia:

Prof. Mariyana Petrova Tsibranska-Kostova, Dr.Sc., v.r.

Doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc., v.r.